

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
НАЗНАЧЕНО СЪС ЗАПОВЕД № РД-19-
339/13.06.2023 НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ
ДИРЕКТОР И ПРОКУРИСТА НА
„АДЖИБАДЕМ СИТИ КЛИНИК УМБАЛ
ТОКУДА“ ЕАД**

СТАНОВИЩЕ

ОТ

проф. д-р Добрин Н. Константинов, дм,

външен член на Научно жури,

за докторската дисертация на д-р Радка Цокова Масларска

на тема:

**„ХЕМАНГИОМИ В КЪРМАЧЕСКА И РАННА ДЕТСКА ВЪЗРАСТ – ИНОВАТИВНО
ЛЕЧЕНИЕ И ПРОСЛЕДЯВАНЕ”**

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.1. Медицина

Докторска програма „Дерматология и венерология”

Биографични данни на дисертанта.

Д-р Радка Цокова Масларска е завършила висшето си образование в МУ-Плевен с магистърска степен по медицина през 1986 година. Работила е като неонатолог в МБАЛ Ловеч в периода 1987-1992 г. От 1992 до 1995 г. е била Началник отделение за недоносени деца в УМБАЛ „Георги Странски“, Плевен. В продължение на 10 години (1995-2005) е лекар в Клиника по неонатология в УСБАЛДБ, София, след което за една година (2005-2006 г.) е Началник отделение по неонатология във Втора градска болница, София. От 2006 г. до настоящия момент е Началник отделение по неонатология в „Аджибадем сити клиник УМБАЛ Токуда“.

Д-р Масларска е придобила специалности по детски болести и неонатология. Притежава диплом за здравен мениджмънт. Участва в множество международни и

национални конгреси в областта на Неонатология, Педиатрия, АГ. Има натрупан опит в клинични проучвания като участник в научни екипи. Притежава публикации в специализирания печат. Има изграден авторитет сред колегиалните среди и притежава висок професионализъм в областта на неонатологията и детските болести.

Значимост на темата.

Изборът на тема „Хемангиоми в кърмаческата и ранна детска възраст – иновативно лечение и проследяване" е подходящ и значим за дисертационен труд. Като най-чести доброкачествени съдови тумори в ранната детска възраст, хемангиомите създават, в индивидуален план за всяко засегнато дете, различни по степен медицински, козметични и психологически предизвикателства. Развитието на терапевтичните подходи в последните десетилетия и особено въвеждането на нови по-ефективни средства, които успешно заменят агресивните от миналото методи на лечение, налага преоценка на поведението и приемане на съвременни диагностични и терапевтични алгоритми.

Структура на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд съдържа 151 стандартни машинописни страници. Уводът и литературния обзор са изложени на 50 страници; цел, задачи материали и методи заемат 5 страници; резултати и обсъждане – 60 страници, изводи, препоръки и приноси – 5 страници, литературни източници - 19 страници. Включени са 4 приложения, съдържащи информационни материали, официални формуляри и допълнителни резултати от настоящата разработка.

Текстът е онагледен с 32 таблици и 80 фигури.

Литературен обзор е обстоен и включва 163 източника, от които 3 на кирилица и 60 на латиница. Информацията в него е актуална, като над 80% от публикациите са от периода след 2010 година, когато, реално, настъпва най-значителната промяна в лечение на хемангиомите с въвеждането на бета-блокери. Самият обзор е структуриран удачно по теми, които позволяват подробно запознаване със същността на съдовите аномалии и с хемангиомите, в частност.

Цел и задачи.

Дисертантът определя като цел на настоящия труд провеждането на ретроспективен анализ на лекувани с Пропранолол деца с хемангиоми и създаване на примерна стандартна схема на терапия и проследяване, както и въвеждането ѝ в практиката в Р. България. Така оформена, целта обединява няколко под-цели,

макар и в една посока. Допуснато е известно припокриване с набелязаните шест задачи, които се фокусират в анализиране на фактори при определяне на правилната терапия; клинична характеристика на наблюдаваните пациенти; анализ на възникналите странични ефекти; определяне необходимостта от продължаване на лечението/рецидив; разработване на алгоритъм за проследяване; анализ и оценка на успеваемостта на лечението; формулиране на препоръки и поведение при пациенти, подлежащи на лечение с Пропранолол.

Материал и методи.

В проучването са включени 276 деца, всички наблюдавани в период от май 2018 г. до декември 2021 г. Те са лекувани или наблюдавани в различни бази на „Аджибадем сити клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД, като Отделение по неонатология, Клиника по дерматология, Клиника по ангиология, Детски хирургичен кабинет и Детски офталмологичен кабинет, ДКЦ „Токуда“. Възрастта при започване на лечението е в диапазон от 2 м. до над 1 г. Проследяването обхваща минимум шест месеца, като при индивидуални пациенти то е над една година. Методите за анализ са подбрани съобразно целта и задачите, включват подходящи статистически методи и са обработени със специализирания пакет SPSS.

Резултати и обсъждане. В изложението и в приложените таблици подробно се описват индивидуални характеристики на пациентите, както и са представени обобщаващи по различни показатели данни, в съответен вид за статистическа обработка. Резултатите от разработката си д-р Масларска представя в систематизиран вид и с надлежно онагледяване във фигури и таблици. Проличава личното отношение на дисертанта и споделеният му собствен клиничен опит, особено в подробното описание на отделните клинични случаи. Д-р Масларска обсъжда подробно още в този раздел получените от нея данни и се насочва към крайните си изводи и препоръки.

Приноси и препоръки

Подкрепям изведените от дисертанта приноси, още повече, че те се базират на най-актуална и всеобхватна разработка по темата на дисертация към момента в България. Всички те са потвърдителни на данни от международния опит, което не омаловажава постигнатото от дисертанта, на базата на все още краткия период за натрупване на опит и възможност за крайни изводи. Някои от приносите и основополагащи за бъдещ системен подход в конкретната област. Препоръките изведени от дисертацията имат методологично и практическо стратегическо

значение за поведение при хемангиоми в ранна детска възраст у нас.

Автореферат.

Авторефератът е написан на 67 страници, като по форма и съдържание отговаря на изискванията и дава ясна представа за същността на дисертационния труд. Д-р Масларска има 3 броя публикации по темата, две в български списания и една на английски в списание с импакт фактор.

Забележки и препоръки.

Оформлението на дисертационния труд заслужава добра оценка в езиково и графично отношение. При структурирането на разработката дисертантът е отделил значителна част на резултатите, включително в комбинация с много от разсъжденията, които е по-уместно да са обособени в раздела обсъждане. Така следващият раздел за коментари и обсъждане, включващ в заглавието си отново „Резултати“, съдържа относително малко обобщаващи изводи и е наблегнато повече на препоръки и предложение за алгоритъм за поведение. Представените индивидуални клинични случаи, сами по себе си съдържащи ценна информация от периода на разработката, би било по-подходящо да се отделят и без да губят информативната си стойност, да оформят допълнително приложение към текста за справка.

Гореспоменатите забележки, обаче, не променят крайната стойност на разработката на д-р Масларска, поради което тя може да бъде оценена положително.

В заключение, на основание на изложеното по-горе, считам че дисертационният труд отговаря на изискванията от нормативната уредба и бих препоръчал на уважаемото Научно жури да присъди на **Д-р Радка Цокова Масларска** научната и образователна степен „**Доктор**“.

София, 23.06.2020 г.

Подпис:

